

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

23 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul lărgit în următoarea componență:

președinte: Toma Nadejda,

judecători: Guzun Ion, Diaconu Iurie, Druță Ion, Stratulat Galina,

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Pasat Liliana, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 08 decembrie 2016, în cauza penală în privința lui

Josan Andrei XXXXX, născut la XXXXXX, originar din r-nul Glodeni, s. XXXX, domiciliat în or. Glodeni, str. XXXXXXX, X.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 19.12.2011 – 03.07.2013;

Instanța de apel: 22.07.2013 – 12.11.2014;

Instanța de recurs: 28.01.2015 – 07.04.2015;

Instanța de apel: 08.05.2015 – 08.12.2016;

Instanța de recurs: 02.02.2017 – 23.05.2017.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Glodeni din 03 iulie 2013, Josan Andrei a fost achitat de sub învinuirea de săvârșire a infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (4), art. 314 alin. (1) Cod penal, pe motiv că nu s-a constatat existența faptelor infracțiunilor.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut, că Josan Andrei fiind fondator și administrator al întreprinderii SRL „Silverado”, ce prestează servicii de transport public a călătorilor în or. Glodeni, cu scopul dobândirii ilicite a bunurilor altor persoane, prin înșelăciune, a promis bănușilor Staver Aurel, Barbacari Grigore și Blanaru Vasile, cât și părinților acestora, că în cadrul examinării cauzei penale 2010090325, pornită pe faptul răpirii mijlocului de transport Dacia Logan cu n/î XXXXXX, ce aparține SRL „Silverado”, să se împace cu bănușii sus numiți, numai în cazul dacă ultimii vor restitui prejudiciul cauzat în sumă de 60 000 lei, prejudiciul stabilit în urma răpirii și deteriorării mijlocului de transport, în temeiul procesului-verbal de constatare a pagubelor

din 27 septembrie 2010, declarației de daune din 27 septembrie 2011 și devizului de calcul privind reparația automobilului avariat Dacia Logan cu n/î XXXXX a companiei de asigurare „Donaris Group” S.A..

La data de 20 septembrie 2011, prin acord bilateral dintre bănuții Staver Aurel, Barbacari Grigore și Blanaru Vasile, părinții lor Blanaru Svetlana, Carp Lora, Barbacari Grigore și partea vătămată Josan Andrei, au semnat conform prevederilor art. 109 Cod penal actul de împăcare și i-au transmis ultimului bani a câte 1200 euro fiecare, echivalent cu suma de 60 000 lei, pentru restituirea prejudiciului cauzat, bani pe care conform contractului nr. CSK 2010-TOP-Q252 de asigurare a mijloacelor de transport (auto casco), necesita să le primească de la compania de asigurare „Donaris Group” SA.

Josan Andrei, procurând automobilul Dacia Logan cu n/î XXXXX în leasing și fiind beneficiar de asigurare Casco, nu a anunțat compania de asigurare „Donaris Group” S.A. și ÎCS „Top Leasing” SRL, privind restituirea prejudiciului cauzat de către bănuții Staver Aurel, Barbacari Grigore și Blanaru Vasile, în rezultat ca SAR „Donaris Group” SA să înainteze o acțiune civilă în privința ultimilor privind restituirea despăgubirii de asigurare în sumă de 60 868 lei, bani care au fost tăinuți și sustrași de către Josan Andrei, deoarece la data de 12 noiembrie 2011, banii dați au fost transferați de la SAR „Donaris Group” SA la SRL „Conmaxauto”, pentru reparația automobilului Dacia Logan cu n/î XXXXX, ce se confirmă cu dispoziția de plată nr.5187 din 12 noiembrie 2010 și factura fiscală nr. RU 2233905.

Aceste acțiuni, de către organul de urmărire penală, au fost calificate ca escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor lui Staver Aurel, Barbacari Grigore și Blanaru Vasile prin înșelăciune, săvârșită în proporții mari, infracțiune prevăzută de prevederile art. 190 alin. (4) Cod penal.

Tot el, Josan Andrei, a fost învinuit de faptul că având calitatea de inculpat în cauza penală nr. 2011098006, în una din zilele lunii martie-aprilie 2012, aflându-se în Judecătoria Glodeni, situată în or. Glodeni, str. Ștefan cel Mare, 7, înainte de a se începe ședința de judecată, a încercat să o influențeze pe Carp Lora, care este parte vătămată în cauza penală indicată mai sus, să-și schimbe declarațiile în instanța de judecată în cadrul cercetării judecătorești, și anume să depună alte declarații sau să-și retragă plângerea depusă în privința lui Josan Andrei, începând de la promisiuni, cereri, până la amenințări lansate în privința cet. Carp Lora Vladimir și a fiicei acesteia, Staver Rodica, precum și a altor persoane implicate în procedura penală ca parte sau alți subiecți de procedură, amenințări cu faptul că are înscris pe un dictafon careva înregistrări audio, care ar compromite-o pe ea și pe familia sa.

Aceste acțiuni, de către organul de urmărire penală, au fost calificate ca determinarea la depunerea de declarații mincinoase, adică determinarea prin constrângere sau prin promisiune a părții vătămate la depunerea de declarații mincinoase, precum și la eschivarea de la depunerea declarațiilor, infracțiune prevăzută de art. 314 alin. (1) Cod penal.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care

Josan Andrei să fie condamnat în baza art.190 alin.(4) Cod penal la 8 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate în domeniul agriculturii, transportului și comerțului pe un termen de 5 ani; în baza art. 314 alin. (1) Cod penal la amendă în mărime de 500 unități convenționale; în baza art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul total al pedepselor aplicate să-i fie stabilită pedeapsă definitivă de 8 ani închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis, amendă în mărime de 500 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate în domeniul agriculturii, transportului și comerțului pe un termen de 5 ani; iar acțiunea civilă înaintată de către părțile vătămate să fie admisă în întregime.

În motivarea cerințelor sale, a invocat că la adoptarea sentinței, instanța de fond nu a dat o apreciere corespunzătoare legislației în vigoare precum și probelor acumulate pe cauză ce dovedesc vinovăția inculpatului de comiterea infracțiunilor incriminate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 12 noiembrie 2014 a fost respins apelul declarat, cu menținerea hotărârii atacate.

5. În motivarea deciziei adoptate instanța de apel a menționat, că prima instanță, dispunând achitarea inculpatului Josan Andrei de sub învinuirea formulată pe art. 190 alin. (4) și art. 314 alin. (1) Cod penal pe motiv, că nu s-a constatat existența faptei infracțiunilor, a adoptat o hotărâre legală și temeinică, bazată pe întreg ansamblul probant care cert dovedește nevinovăția inculpatului în comiterea infracțiunilor incriminate.

Astfel, instanța de apel a reținut că există dubii rezonabile în ceea ce privește vinovăția inculpatului Josan Andrei, în acest sens indicând asupra prevederilor art. 8 alin. (3) Cod de procedură penală.

Instanța de apel a menționat că argumentele invocate în apelul procurorului privind prezența probelor ce dovedesc vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (4) și art. 314 alin. (1) Cod penal, sunt contradictorii circumstanțelor și împrejurărilor de fapt stabilite de către prima instanță și cea de apel pe parcursul judecării cauzei.

De asemenea instanța de apel a subliniat, că probele administrate pe dosar, cercetate în prima instanță și în cea de apel dovedește faptul răpirii mijlocului de transport cu n/î XXXXXX ce aparține SRL „Silverado” al cărui fondator și administrator este Josan Andrei și împăcarea acestuia cu bănuții în săvârșirea infracțiunii nominalizate, însă nu dovedește faptul dobândirii ilicite de către inculpatul Josan Andrei a sumei de 3600 euro de la Blanaru S., Carp L. și Barbacar G. prin înșelăciune sau abuz de încredere.

Astfel, prima instanță just a concluzionat, că din circumstanțele cauzei și probele administrate pe dosar rezultă că probatoriul prezent nu este suficient pentru condamnarea inculpatului de comiterea infracțiunilor imputate.

Declarațiile părții vătămate Carp L., a martorilor Blanaru V., Barbacari G. și Staver R. referitor la transmiterea sumei de bani în mărime de 1200 euro de la fiecare parte vătămată lui Josan Andrei, date în ședința instanței de apel, instanța le-a apreciat critic, deoarece nu au careva suport probatoriu.

La fel, instanța de apel a reținut corectă aplicarea principiului *in dubio pro reo* și a concluziei primei instanțe referitor la faptul, că probele prezente în cauza dată nu sunt suficiente pentru a stabili vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunilor imputate, inclusiv pe episodul săvârșirii infracțiunii prevăzute de art. 314 alin. (1) Cod penal, dat fiind faptul că nu a fost stabilit cu certitudine faptul, care anume era natura amenințărilor inculpatului asupra părții vătămate Carp L.

6. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar procurorul.

În motivarea recursului, invocând temeiul de drept prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, a indicat următoarele argumente:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel de către procuror, decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și instanța a admis o eroare gravă de fapt;

- instanța de apel a menținut sentința de achitare, fără a da apreciere probelor prezentate de acuzare din punct de vedere al pertinentei, utilității și veridicității, iar în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor;

- atât în cadrul examinării cauzei în instanța de fond, cât și în cea de apel, părțile vătămate Barbacari Grigore, Carp Lora Vladimir, Blanaru Svetlana au declarat despre circumstanțele transmiterii sumei de 3600 de euro lui Josan Andrei, pentru reparația automobilului Dacia Logan XXXXXX, cu ulterioara împăcare a părților.

Conform copiei cererii depuse de Josan Andrei la 20 octombrie 2010, acesta a solicitat încetarea urmăririi penale, deoarece s-a împăcat cu bănuiții Staver Aurel, Blanaru Vasile și Barbacari Grigore, careva pretenții față de ei nu are;

- instanța de fond a constatat, că declarațiile părților vătămate privind transmiterea sumei de 1200 euro de la fiecare lui Josan Andrei, nu au fost confirmate prin careva înscris probatoriu, iar cererea înaintată de Josan Andrei precum că nu are pretenții materiale față de Staver Aurel, Blanaru Vasile și Barbacari Grigore și solicitarea încetării cauzei pornite împotriva ultimilor, nu presupune în mod automat și repararea prejudiciului cauzat de către ultimii;

- afirmațiile instanței de fond, precum că la momentul transmiterii banilor lui Josan Andrei, părțile vătămate urmau să încheie un act în scris cu indicarea sumei și a scopului transmiterii sunt neîntemeiate, fiindcă a fost o înțelegere între părți privind încetarea cauzei penale pe faptul răpirii automobilului în legătură cu împăcarea, în cerere fiind indicat expres de către Josan Andrei lipsa pretențiilor materiale față de învinuiți.

Ca urmare, Josan Andrei prin înșelăciune a dobândit ilegal de la părțile vătămate Barbacari Grigore, Carp Lora Vladimir, Blanaru Svetlana bani în sumă de 60000 lei, sub pretextul reparației automobilului Dacia Logan XXXXXX, cu ulterioara împăcare cu părțile vătămate și încetarea cauzei penale, pornite pe faptul răpirii mijlocului de transport, știind cu certitudine că automobilul nominalizat este asigurat „Casko” și compania de asigurare îi va repara gratis automobilul deteriorat. Ulterior, în scopul reparării prejudiciului cauzat în urma tamponării automobilului Dacia Logan XXXXXXXX, compania de asigurare

„Donaris Group” SRL a înaintat în instanța de judecată, acțiune de recuperare a prejudiciului cauzat în sumă de 60000 lei de la Staver A., Blanaru V., Barbacari G.;

- instanțele de judecată la emiterea hotărârilor, au dat prioritate declarațiilor inculpatului Josan Andrei, declarații care contravin celor declarate de părțile vătămate și de martori și circumstanțelor stabilite pe caz, or, s-a stabilit cu certitudine răpirea automobilului, deteriorarea lui în rezultatul răpirii, evaluarea mărimii pagubei cauzate în rezultatul tamponării automobilului și stabilirea sumei necesare pentru reparare în valoare de 60000 lei, transmiterea acestei sume de către părinții persoanelor învinuite de răpire cu scopul împăcării ulterioare în cadrul urmăririi penale, transferarea sumei de 60868 lei de către compania de asigurare SA „Donaris Group” pentru repararea automobilului și adresarea ulterioară în instanța de judecată a companiei SA „Donaris Group” privind încasarea sumei nominalizate de la persoanele vinovate de răpirea și deteriorarea automobilului. Aceste circumstanțe au fost stabilite prin probele acumulate pe cauză și în cadrul examinării cauzei de către instanțele de judecată nu au fost combătute;

- de asemenea, s-a stabilit și săvârșirea de către Josan Andrei a infracțiunii de determinare la depunerea de declarații mincinoase prin constrângere sau prin promisiune a părții vătămate Carp Lora, însă Josan Andrei n-a recunoscut vina, declarând că într-adevăr a discutat cu Staver R. și Carp Lora, dar nu a amenințat-o. La telefonul mobil, nepotul său Afanasenco Oleg asculta muzică. Nu a fost nici un cuvânt despre bani sau procuror. Nu are și nici nu a avut nici o înregistrare.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 07 aprilie 2015 a fost admis recursul declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Costaș Valentina, casată parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 12 noiembrie 2014 în partea achitării de sub învinuirea de săvârșire a infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (4) Cod penal, în cauza penală privindu-l pe Josan Andrei, cu dispunerea rejudecării cauzei în această parte de către aceeași instanță, în alt complet de judecată.

În rest au fost menținute dispozițiile deciziei atacate.

7.1. În motivarea deciziei instanța de recurs a reținut, că instanța de apel nu s-a pronunțat sau s-a pronunțat superficial, fără argumentarea cuvenită asupra următoarelor motive invocate în apel de procuror, și anume:

„- prin acțiunile sale intenționate, Josan Andrei a comis o infracțiune prevăzută de art. 190 alin. (4) Cod penal;

- atât la faza urmăririi penale, cât și în cadrul cercetărilor judecătorești părțile vătămate Barbacari Grigore, Carp Lora, Blanaru Svetlana au dat depoziții clare privind transmiterea sumei de 3600 de euro, pentru reparația automobilului cu n/î XXXXXX, cu ulterioara împăcare a părților. Cazul dat, la 20 septembrie 2011, a fost monitorizat de către martorii Barbacari Diana, Barbacari Grigore, Crudu Veaceslav, Blanaru Vasile, Staver Petru, Staver Aurica, Sudureac Serghei, care au venit special în or. Glodeni pentru faptul transmiterii banilor nominalizați lui Josan Andrei și care au descris detaliat, că în fața Procuraturii

r-lui Glodeni, de către părțile vătămate, pe rând au fost transmiși bani în sumă de 1200 de euro, fiecare, lui Josan Andrei în automobilul propriu de model Suzuki. În același timp Josan Andrei, având asigurare „Casko”, a anunțat compania de asigurare SA „Donaris Group”, privind deteriorarea automobilului Dacia Logan XXXXXX, reprezentanții căruia au făcut evaluarea deteriorărilor și mai apoi reparația lui la atelierul de reparație „Conmaxauto” SRL. În urma petrecerii evaluării deteriorărilor de către reprezentanții companiei de asigurare SA „Donaris Group”, pe contul întreprinderii „Conmaxauto” SRL au fost transferați suma de 60 868 lei, fapt confirmat de către martorii Gherasim Dinu (directorul general al companiei „Donaris Group” SRL) și Pînzari Igori (administratorul întreprinderii SRL „Conmaxauto”) și documentele contabile anexate la cauza penală;

- ca urmare, Josan Andrei prin înșelăciune a dobândit ilegal de la părțile vătămate Barbacari Grigore, Carp Lora, Blanaru Svetlana bani în sumă de 60000 lei, sub pretextul reparației automobilului Dacia Logan XXXXXX, cu ulterioara împăcare cu părțile vătămate și încetarea cauzei penale, pornite pe faptul răpirii mijlocului de transport, știind cu certitudine că automobilul nominalizat este la asigurare „Casko” și compania de asigurare îi va repara gratis automobilul deteriorat. Faptul transmiterii banilor în sumă de 3600 de euro lui Josan Andrei de către părțile vătămate, Josan Andrei nu-l recunoaște. Față de părțile vătămate, în mod de reparare a prejudiciului cauzat în urma tamponării automobilului Dacia Logan XXXXX, compania de asigurare SA „Donaris Group” a înaintat în instanța de judecată acțiune civilă de recuperare a prejudiciului cauzat în sumă de 60000 lei;

- părților vătămate le-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil, întrucât au fost puși în situația de a achita dublu bani, pentru reparația unuia și a aceluiași automobil și repararea unuia și a aceluiași prejudiciu material”.

Instanța de recurs ordinar a mai constatat, că instanța de apel în motivarea soluției a descris practic motivarea sentinței primei instanțe, fără a se pronunța pe motivele apelului declarat de procuror, și anume că neîntemeiat instanța de fond a adoptat o hotărâre de achitare pe învinuirea adusă inculpatului în baza art. 190 alin. (4) Cod penal, motivând că nu a fost dovedită vinovăția acestuia de comiterea infracțiunii incriminate, fără a motiva convingător, în conformitate cu prevederile art. 414 Cod de procedură penală, de ce declarațiile părților vătămate Barbacari Grigore Ion, Carp Lora Vladimir, Blanaru Svetlana și martorilor enumerați în apel, depuse atât în cadrul urmăririi penale, cât și-n cadrul ședințelor de judecată a instanțelor de fond și de apel nu sunt veridice, fiind apreciate critic pur declarativ.

Astfel, fiind interogate în cadrul urmăririi penale, părțile vătămate Barbacari Grigore, Carp Lora și Blanaru Svetlana au declarat (Vol. I, f.d. 4-15), în mod identic, că „...copii lor, Blanaru Vasile, Barbacari Grigore și nepotul Staver Aurel au fost recunoscuți în calitate de bănuți privind răpirea mijlocului de transport. În cadrul examinării cauzei penale s-a stabilit prejudiciul material cauzat, adică

automobilul deteriorat în sumă de 60 000 lei. Apoi, adunându-se împreună cu părinții, rudele și discutând cu proprietarul automobilului Josan Andrei, proprietarul și conducătorul întreprinderii ce se ocupă cu servicii de taxi, au ajuns la un numitor comun de a restitui paguba formată. Astfel, aproximativ la data de 20 septembrie 2010, Blanaru Svetlana, împreună cu feciorul său Blanaru Vasile, soțul Blanaru Vasile, Staver Aurel, Staver Petru, Staver Aurica, Sudureac Serghei, Barbacari Diana, Barbacari Grigore, Rodica Staver, ceilalți bănuți Staver Aurel, Barbacari Grigore, care de asemenea erau cu rudele lor, au venit în or. Glodeni, unde s-au întâlnit cu Josan Andrei, care a comunicat că îi iartă pentru cele petrecute - deteriorarea automobilului Dacia Logan cu n/î XXXXX și că ei sau părinții, să-i restituie suma de 3600 euro, ce la moment constituia aproximativ suma de 60 000 lei. Ulterior, s-au întâlnit în fața Primăriei Glodeni, unde erau ce-i numiți mai sus, și Josan Andrei, care era singur. Au mers la Procuratura r-lui Glodeni, unde în fața procurorului, Josan Andrei a comunicat că-i iartă pe copii și solicită încetarea cauzei penale, privind bănuirea acestora în răpirea mijlocului de transport Dacia Logan cu n/î XXXXX. După ce el a scris o recipisă de împăcare în incinta procuraturii, apoi pe rând părinții au semnat acordul de împăcare. După aceasta ieșind afară în automobilul lui Josan Andrei, Suzuki, pe rând părinții i-au transmis suma de 3600 euro, suma echivalentă de 60 000 lei, astfel Barbacari Grigore Ion, Carp Lora Vladimir și Blanaru Svetlana au transmis câte 1200 euro. După aceasta o perioadă de timp au fost înștiințați că cauza penală cu nr. 2010090325 a fost încetată de către Procuratura r-lui Glodeni. Însă trecând aproximativ un an de zile, au primit o citație de la Judecătoria Bălți, unde Blanaru Vasile, Barbacari Grigore și Staver Aurel au fost invitați în calitate de părți privind restituirea despăgubirii și anume a sumei de 60 868 lei, față de SAR „Donaris Group” SA.

După acesta, primind citația dată, Staver Rodica, împreună cu alți părinți l-au telefonat pe Josan Andrei și l-au întrebat de ce a înaintat acțiune civilă și nu a comunicat companiei de asigurare privind restituirea prejudiciului de 60000 lei. În urma celor expuse Josan Andrei a negat faptul primirii de la ei a banilor în sumă de 60000 lei (3600 euro) și a comunicat că nu cunoaște nimic”.

A mai reținut instanța de recurs, că aceste declarații au fost susținute de către părțile vătămate și-n cadrul examinării cauzei penale în prima instanță (Vol. II, f.d. 3,4), cât și-n instanța de apel (Vol. II, f.d. 156, 171). Mai mult, declarațiile părților vătămate Barbacari Grigore, Carp Lora și Blanaru Svetlana au fost confirmate și prin declarațiile martorilor Pînzari Igor (Vol. II, f.d. 149), Staver Rodica (Vol. II, f.d. 150-151), Sudureac Serghei (Vol. II, f.d. 152), Crudu Veaceslav (Vol. II, f.d. 153), Blanaru Vasile Gh. (Vol. II, f.d. 154-155), Blanaru Vasile (Vol. II, f.d. 172). Totodată, deși partea vătămată Barbacari Grigore Ion a fost interogată în cadrul ședinței de judecată a instanței de apel din data de 03 iulie 2014 (Vol. II, f. d. 171), instanța de apel în decizia adoptată a menționat că „partea vătămată Barbacari Grigore, fiind legal citat, în ședința instanței de apel din motive necunoscute nu s-a prezentat”, neexpunându-se astfel asupra declarațiilor acestuia.

Instanța de recurs a constatat, că instanța de apel s-a expus într-un mod pur

formal și foarte superficial, indicând că „*declarațiile părții vătămate Carp Lora, a martorilor Blanaru V., Barbacari G. și Staver R. referitor la transmiterea sumei de bani în mărime de 1200 euro de la fiecare parte vătămată lui Josan A., date în ședința instanței de apel, Colegiul le apreciază critic, din motiv, că nu sunt confirmate prin careva suport probatoriu*”.

În această ordine de idei, instanța de recurs a menționat, că instanța de apel, considerând ca fiind neconfirmate prin careva probe concludente, pertinente și veridice declarațiile părților vătămate Barbacari Grigore, Carp Lora și Blanaru Svetlana, neîntemeiat a dat o analiză critică și probelor înaintate de către acuzare, și anume: plângerii cet. Blanaru Svetlana din 09 august 2011, plângerii cet. Carp Lora din 09 august 2011, plângerii cet. Barbacari Grigore din 09 august 2011, cererii de chemare în judecată, procesului-verbal de constatare a pagubelor, copiei dosarului de daune pe automobilul Dacia Logan cu n/î XXXXX, procesului-verbal de confruntare din 09 septembrie 2011 dintre Josan A. și Barbacari G., procesului-verbal de confruntare din 09 septembrie 2011 dintre Josan A. și Blanaru S., facturii fiscale de transfer a mijloacelor bănești pentru reparația automobilului Dacia Logan cu n/î XXXXXX, actelor de confirmare a executării lucrărilor și serviciilor nr. 422 din 19 noiembrie 2011, copiei cererii din 20 octombrie 2010 (Vol. I, f.d. 104) de împăcare pe cauza penală nr. 2009090325, scrisă personal de către Josan Andrei, unde el indică faptul că nu are careva pretenții materiale față de Barbacari G., Blanaru V., Staver A..

Prin urmare, instanța de recurs a reținut, că majoritatea dintre aceste probe, examinate nemijlocit de către instanța de apel, au rămas fără motivarea cuvenită, fapt ce nu poate fi acceptat.

De asemenea instanța de recurs a indicat, că prin declarațiile martorului Pînzari Igor, date în cadrul ședinței de judecată a primei instanțe (Vol. II, f.d. 89) și susținute în instanța de apel (Vol. II, 149), acesta a relatat că atunci „... când a fost adusă mașina la reparație, nu mergea, fiind adusă cu evacuatorul. Am examinat mașina la I.P. Glodeni.... A fost stabilit prejudiciul de 60 000 lei, care au fost transferate la atelierul de reparație SRL „Conmaxauto”. La momentul reparării automobilului și evaluării acestuia, Josan Andrei nu a comunicat că costul reparației a fost achitat de persoanele vinovate, automobilul a fost reparat de SRL „Conmaxauto”. Aceste declarații confirmate documentar prin acte-documente anexate la materialele dosarului (Vol. I, f.d. 86-87) sunt negate de inculpatul Josan Andrei.

Astfel, instanța de recurs a reținut, că instanța de apel nu a judecat apelul procurorului referitor la învinuirea adusă inculpatului în baza art. 190 alin. (4) Cod penal în condițiile legii, deoarece nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și a adoptat o hotărâre motivată foarte superficial, care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția.

8. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 08 decembrie 2016 a fost admis apelul declarat de procurorul în Procuratura r-nului Glodeni, Crișciuc Ion împotriva sentinței Judecătoriei Glodeni din 03 iulie 2013 în cauza penală privindu-l pe Josan Andrei, casată parțial sentința în latura învinuirii aduse în baza art. 190 alin. (4) Cod penal și pronunțată o nouă hotărâre potrivit

modului stabilit pentru prima instanță, prin care Josan Andrei a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal și stabilită o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 600 Unități Convenționale, ce constituie 12000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate în domeniul agriculturii, transportului și comerțului pe un termen de 2 ani.

Au fost admise acțiunile civile înaintate de părțile vătămate Carp Lora și Blanaru Svetlana.

A fost încasat de la Josan Andrei în beneficiul cet. Carp Lora prejudiciul material în sumă de 20000 lei și în beneficiul cet. Blanaru Svetlana prejudiciul material cauzat în sumă de 20000 lei.

Acțiunea civilă înaintată de Barbacari Grigore a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

8.1. În motivarea deciziei adoptate instanța de apel a menționat, că întru respectarea prevederilor art. 414 alin. (1), (2) Cod de procedură penală, conducându-se de indicațiile Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție expuse prin decizia adoptată la 07 aprilie 2015, indicații care sunt obligatorii pentru instanța de apel la rejudecarea cauzei, instanța de apel, a admis demersul părții acuzării privind reluarea cercetării judecătorești pe caz potrivit modului stabilit pentru prima instanță, dispunând audierea nemijlocită în ședința instanței de apel a părților vătămate Carp Lora, Blanaru Svetlana și Barbacari Grigore, martorilor Sudureac Serghei, Crudu Veaceslav, Blanaru Vasile, Barbacari Diana, Pînzari Igor, Staver Petru și Staver Rodica, a inculpatului Josan Andrei și prezentarea bazei probante scrise, care părțile au considerat-o pertinentă, concludentă și utilă pentru justa soluționare a cauzei, reținând:

- declarațiile părții vătămate Carp Lora date în ședința instanței de apel;
- declarațiile părții vătămate Blanaru Svetlana date în ședința instanței de apel;
- declarațiile martorului Sudureac Serghei date în ședința instanței de apel;
- declarațiile martorului Blanaru Vasile date în ședința instanței de apel;
- declarațiile martorului Staver Rodica date în ședința instanței de apel;
- declarațiile martorului Staver Petru date în ședința instanței de apel.

Totodată, instanța de apel a apreciat critic declarațiile inculpatului Josan Andrei, care au fost date, având drept scop de apărare și evitare a răspunderii penale.

La fel, instanța de apel a reținut că deși inculpatul Josan Andrei neagă comiterea faptei criminale, imputate ca infracțiune, vinovăția lui și-a găsit deplină confirmare prin probele administrate pe caz ce au servit obiect de cercetare judecătorească atât în instanța de fond, cât și suplimentar în cea de apel:

Volumul I

f. d. 4-5 - plângere de la Blanaru Svetlana din data 10 august 2011;

f. d. 8-9 - plângere de la Carp Lora din data 10 august 2011;

f. d. 12-13 - plângere de la Barbacari Grigore din data 10 august 2011;

f. d. 16 - cerere de chemare în judecată privind restituirea despăgubirii de asigurare;

f. d. 17 - proces-verbal de constatare a pagubelor din 27 septembrie 2010;

f. d. 47-61 - copiile din dosarul de daune privind cazul asigurat din 09 septembrie 2010 conform devizului costului reparației autovehiculului avariat la data de 01 noiembrie 2010;

f. d. 62-63 - proces-verbal de confruntare dintre Josan Andrei și Barbacari Grigore din data de 09 septembrie 2011;

f. d. 64 - proces-verbal de confruntare dintre Josan Andrei și Blanaru Svetlana din data de 09 septembrie 2011;

f. d. 85 - factură fiscală din data de 31 decembrie 2010;

f. d. 86-87 - act de confirmare a executării lucrărilor și serviciilor nr. 422 din 19 noiembrie 2010;

f. d. 104 - cerere de la Josan Andrei din data de 20 octombrie 2010;

f. d. 105 - extras din Codul penal a art. 109 privind împăcarea;

f. d. 190 - declarațiile părții vătămate Blanaru Svetlana din data de 26 aprilie 2012;

f. d. 191-192 - declarațiile părții vătămate Carp Lora din data de 26 aprilie 2012;

f. d. 193-194 - declarațiile părții vătămate Barbacari Grigore din data de 26 aprilie 2012;

f. d. 195 - declarațiile martorului Sudureac Serghei din 04 mai 2012;

f. d. 196 - declarațiile martorului Staver Aurel din 04 mai 2012;

Volumul II

f. d. 89 - declarațiile martorului Pînzari Igor din data de 18 iunie 2013;

f. d. 90 - declarațiile martorului Cozari Roman din data de 18 iunie 2013;

f. d. 91 - declarațiile martorului Blanari Vasile din data de 25 iunie 2013;

f. d. 149 - declarațiile martorului Pînzari Igor din data de 24 ianuarie 2014;

f. d. 150-151 - declarațiile martorului Staver Rodica din data de 24 ianuarie 2014;

f. d. 152 - declarațiile martorului Sudureac Serghei din data de 24 ianuarie 2014;

f. d. 153 - declarațiile martorului Crudu Veaceslav din data de 24 ianuarie 2014;

f. d. 154-155 - declarațiile martorului Blanaru Vasile din data de 24 ianuarie 2014;

f. d. 156 - declarațiile părții vătămate Carp Lora din data de 24 ianuarie 2014;

f. d. 171 - declarațiile martorului Barbacari Grigore din data de 03 iulie 2014;

f. d. 172 - declarațiile martorului Blanaru Vasile din data de 03 iulie 2014.

Astfel, instanța de apel a reținut că toate aceste probe prezentate de către acuzatorul de stat confirmă vinovăția inculpatului Josan Andrei în comiterea infracțiunii încriminate acestuia. Prin urmare, instanța de judecată la emiterea sentinței de achitare a ignorat completamente aceste probe materiale, din care considerente instanța de apel a reținut, că instanța de fond a judecat unilateral și superficial cauza, în lipsa unei cercetări obiective a probelor, cu aprecierea

eronată a împrejurărilor de fapt, iar ca rezultat constatarea greșită a aspectelor de drept, ce au dus la emiterea pe caz a unei soluții neîntemeiate și eronate.

Totodată, instanța de apel a considerat veridice declarațiile martorilor Barbacari Grigore Ion, Carp Lora Vladimir, Blanaru Svetlana și martorilor enumerați în apel, depuse atât în cadrul urmăririi penale, cât și-n cadrul ședințelor de judecată a instanțelor de fond și de apel.

Instanța de apel a constatat că acțiunile inculpatului Josan Andrei se încadrează în prevederile art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, dat fiind faptul că la art. 126 Cod penal au intervenit modificări, conform Legii nr. 207 din 29 iulie 2016 în vigoare la 07 noiembrie 2016.

Fapta inculpatului Josan Andrei a fost comisă la data de 20 septembrie 2011, iar cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2011, a fost 3300 lei, conform Hotărârii Guvernului nr.968 din 18 octombrie 2010 (în vigoare la 22 octombrie 2010), dar prejudiciul cauzat de Josan Andrei era de 60000 lei, deci dauna urmează a fi considerată - *în proporții considerabile*.

La fel, instanța de apel a considerat că în prezenta speță - a intervenit o lege penală mai favorabilă inculpatului. În corespundere cu art. 10 alin. (1) Cod penal, legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale.

Astfel, legea penală nouă, apărută după adoptarea hotărârii primei instanțe, este mai favorabilă pentru inculpatul Josan Andrei, deoarece îi ameliorează situația.

A mai reținut instanța de apel că argumentele aduse în apelul declarat de procuror sunt întemeiate și pot servi drept temei pentru casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

Totodată, instanța de apel a admis și poziția procurorului care a solicitat recalificarea acțiunilor inculpatului de la art. 190 alin. (4) la art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, reieșind din modificările parvenite la art. 126 Cod penal.

Concluzionând asupra vinovăției inculpatului Josan Andrei în săvârșirea infracțiunii, prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, instanța de apel la stabilirea categoriei și termenului pedepsei penale s-a condus de dispozițiile art. 61 Cod penal ce țin de scopul pedepsei penale într-u restabilirea echității sociale și prevenirea comiterii crimelor analogice atât de către inculpat, cât și de alți membri a societății, urmând să conștientizeze, că orice faptă prejudiciabilă va fi contracarată de lege, persoana ce a comis-o fiind supusă pedepsei penale, astfel fiind dobândit scopul înlăturării justiției. La fel, a ținut cont și de criteriile generale de individualizare a pedepsei penale, stipulate la art. 75 Cod penal cum sunt: gravitatea infracțiunii săvârșite, motivul acesteia, personalitatea inculpatului, influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și condițiile de viață ale familiei acestuia.

Conducându-se de prevederile art. 61, art. 75 Cod penal, instanța de apel a considerat că Josan Andrei poate fi corectat și reeducat în condițiile aplicării

unei pedepse sub formă de amendă, conform legii la momentul comiterii infracțiunii ca un mijloc de corectare și reeducare a inculpatului, fiind ajutat să se corecteze și făcut să înțeleagă că trebuie să respecte legile și normele de conviețuire socială, având totodată și îndatoriri față de colectivitate și este supus numai îngrădirilor stabilite de lege în scopul exclusiv al asigurării recunoașterii și respectului drepturilor și libertăților celorlalți și în vederea satisfacerii cerințelor juste ale moralei, ordinii publice și bunăstării generale într-o societate democratică.

Totodată, a mai reținut instanța de apel că în cererea de apel, acuzatorul de stat a solicitat admiterea acțiunilor civile înaintate de părțile-vătămate. Conform materialelor cauzei penale, conform ordonanțelor de recunoaștere în calitate de parte civilă la părțile vătămate Carp Lora și Blanaru Svetlana este indicată suma prejudiciului cauzat - suma de 20000 lei, pe când în ordonanța de recunoaștere în calitate de parte civilă în privința lui Barbacari Grigore nu este indicată suma prejudiciului, din care considerente instanța de apel a admis acțiunea civilă înaintată de Barbacari Grigore în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

9. Împotriva deciziei instanței de apel la 18 ianuarie 2017, în termen, declară recurs ordinar procurorul.

În motivarea recursului, invocând temei de drept pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, a indicat următoarele argumente:

- instanța de apel a aplicat o pedeapsă contrar principiilor de individualizare a pedepselor, fără a fi luat în considerație toate circumstanțele și gravitatea infracțiunii;

- circumstanțe care ar atenua situația inculpatului nu au fost constatate, totodată s-au stabilit un șir de circumstanțe agravante, și anume: inculpatul a negat în totalitate vina în comiterea infracțiunii incriminate; nu a contribuit la descoperirea infracțiunii; nu a recuperat prejudiciul cauzat părților vătămate;

- pedeapsa cu amenda aplicată de către instanța de apel în mărime de 600 UC, nu-și va atinge scopul de restabilire a echității sociale, corectare a condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii unor noi infracțiuni, atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

10. Judecând recursul declarat în baza materialelor dosarului și în raport cu motivele invocate, Colegiul lărgit consideră că recursul urmează a fi respins, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța respinge recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Potrivit conținutului recursului, recurentul invocă temei de drept pct. 10), alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care prevede, că hotărârile instanței

de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel atunci când: *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Analizând motivele invocate în recursul ordinar, în raport cu soluția adoptată de către instanța de apel, precum și din analiza materialelor cauzei, instanța de recurs conchide că în speță, nu se constată erori de drept, ce se încadrează în cele prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală.

Colegiul lărgit menționează că potrivit practicii judiciare constante, *erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.*

Potrivit deciziei instanței de apel, inculpatul Josan Andrei, a fost condamnat în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, la pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 600 unități convenționale, ce constituie 12000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita o anumită activitate în domeniul agriculturii, transportului și comerțului pe un termen de 2 ani.

Analizând decizia instanței de apel, în raport cu argumentele recursului declarat de procuror, privind aplicarea inculpatului a unei pedepse prea blânde, instanța de recurs subliniază că potrivit art. 7 Cod penal, la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală.

Reieșind din prevederile art. 61, 75 alin.(1) Cod penal, instanța de recurs atestă că pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și se aplică persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor, având drept scop restabilirea echității sociale și corectarea acestuia. Persoanei recunoscute vinovată de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea Specială și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții Generale a Codului penal.

Astfel, instanța de recurs reține că persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă, echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată. În același rând, după caz, instanța este în drept să aplice și prevederile Părții generale a Codului penal. În cazul săvârșirii unei infracțiuni, instanța de judecată este singură în măsură să individualizeze pedeapsa inculpatului care a comis infracțiunea, având deplina libertate în acest sens.

Stabilirea duratei ori a cuantumului pedepsei de către instanța de judecată, într-un caz concret, se face în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite și cu pericolozitatea infractorului, care se evaluează după următoarele criterii: - împrejurările și modul de comitere a infracțiunii, precum și mijloacele folosite; - starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită; - natura și gravitatea rezultatului produs or a altor consecințe ale infracțiunii; - motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit; - natura și frecvența infracțiunilor care constituie antecedentele penale ale infractorului; - conduita după săvârșirea faptei și în cursul procesului penal; - nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială etc.

Criteriile generale de individualizare a pedepsei pot fi definite ca fiind acele reguli, principii, prevăzute în Codul penal, de care instanța de judecată trebuie să țină cont la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei în cadrul individualizării acesteia.

Reieșind din prevederile legale menționate supra, instanța de recurs conchide că inculpatului i-a fost stabilită pedeapsa în limita prevăzută de sancțiunile art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, fiindu-i aplicată o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 600 unități convenționale ce constituie 12000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita o anumită activitate în domeniul agriculturii, transportului și comerțului pe un termen de 2 ani.

Or, instanța de apel a stabilit că acțiunile inculpatului Josan Andrei se încadrează în prevederile art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, dat fiind faptul că la art. 126 Cod penal au intervenit modificări, conform Legii nr. 207 din 29 iulie 2016 în vigoare la 07 noiembrie 2016.

Astfel, instanța de apel corect a stabilit că fapta inculpatului a fost comisă la data de 20 septembrie 2011, iar cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2011, a fost de 3300 lei, conform hotărârii Guvernului nr. 968 din 18 octombrie 2010 (în vigoare la 22 octombrie 2010), dar prejudiciul cauzat de Josan Andrei era de 60000 lei, deci dauna urmează a fi considerată – *în proporții considerabile*.

Prin urmare, instanța de apel a constatat că în prezenta speță a intervenit o lege penală mai favorabilă inculpatului, iar legea penală nouă, apărută după adoptarea hotărârii primei instanțe, este mai favorabilă pentru inculpatul Josan Andrei, deoarece îi ameliorează situația.

Așadar, instanța de recurs constată că, pedeapsa individualizată de instanța de apel, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea

condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

Reieșind din cele expuse supra, Colegiul lărgit a ajuns la concluzia că, temeiurile invocate de recurent, nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului. Astfel de erori de drept în speța examinată nu s-au comis, prin urmare, hotărârea atacată este legală și întemeiată, deoarece la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, considerente din care Colegiul lărgit conchide că, recursul ordinar declarat de procuror, urmează a fi respins ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

11. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Pasat Liliana, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 08 decembrie 2016, în cauza penală în privința lui **Josan Andrei XXXXX**, cu menținerea deciziei atacate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **22 iunie 2017**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Guzun Ion

Diaconu Iurie

Druță Ion

Stratulat Galina